

Første Viceformand (*J. C. Christensen*): Forslaget vil eventuelt komme paa Dagsordenen for Mødet i Morgen.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Anden Behandling af Forslag til Lov om Beværtning og Gæstgiveri samt om Handel med stærke Drikke.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 616 ff.; Udvalgets Betænkning findes i Tillæg B. Sp. 47).

Udenfor Betænkningen var der ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslagets Paragraffer, de dertil stillede Ændringsforslag samt Spørgsmaalet om Sagens Overgang til tredje Behandling sattes til Forhandling undet eet.

Ordføreren (*Kvist*): Spørgsmaalet om Lovgivning angaaende Beværtning og Handel med stærke Drikke har staaet paa Dagsordenen her i Danmark gennem en lang Aarrække. Det var da ønskeligt nu at naa til en Løsning af dette Spørgsmaal. De nugældende Bestemmelser ere i allerhøjeste Grad forældede. Det er ikke mærkeligt, at en Lovgivning, der stammer fra Midten af det forrige Aarhundrede, ikke mere svarer til Forholdene. De oprindelige Bestemmelser angaaende Handel med stærke Drikke findes i Næringsloven af 29. December 1857. Siden den Tid er der næsten ikke lovgivet om dette Emne. Et Bevis paa, at den gældende Lov er forældet, er det lille Lovforslag, vi lige havde til Behandling.

Allerede straks efter, at vi havde faaet Næringsloven af 1857, viste det sig, at Bestemmelserne angaaende Beværtningsforholdet i Købstæderne vare i høj Grad uheldige. Man fik nemlig ved Næringsloven den saakaldte frie Beværternæring indført i Købstæderne, og Følgen var, at Beværtningsstedernes Antal i Løbet af faa Aar blev fordoblet. Det foranledigede, at vi fik den saakaldte store Købstadkommission i Slutningen af Tresserne, og denne Kommission affattede en Betænkning af 6. September 1871, hvori den enstemmigt udtaler, at det stærkt stigende Antal af Beværtninger i Købstæderne var Aarsag til den stigende Fattigdom og Usædelighed, og Kommissionen henvendte sig enstemmigt til Lovgivningsmagten med Anmodning om at yde Medvirkning til at raade Bod paa dette uheldige Forhold, og Lovgivnings-

magten imødekom Kommissionen ved i Loven af 23. Maj 1873 at give Købstæderne Ret til i deres kommunale Vedtægter at begrænse Beværtningernes Antal. Købstæderne have benyttet sig af denne Ret, saa at man kan sige, at den frie Beværternæring i Købstæderne ikke bestod længere end til Midten af Halvfjerdserne. Derefter skulde man tro, at man var over Vanskelighederne, idet der nu ikke skulde være et betydeligt Antal Beværtninger ud over den tilstedeværende Trang. Men man regnede ikke med Gæstgiveri næringen. Under 25. Januar 1881 faldt der en Højesteretsdom, der statuerede, at Gæstgiverne havde Ret til at drive almindelig Beværtning. Efter at denne Dom var falden, er det indlysende, at vi faa en Mængde Gæstgiverborgerskaber, og paa disse Borgerskaber drives der almindeligt Værtshushold. Nu kunde det synes mærkeligt, at man i Købstæderne ikke satte en Grænse for Gæstgiveriernes Antal, men Loven af 1873 giver ikke Købstæderne en saadan Ret. Det er kun de egentlige Værtshusholderborgerskaber, hvis Antal kan begrænses i Henhold til denne Lov. Da man altsaa ikke kunde begrænse Antallet af Gæstgiverborgerskaber, kom vi netop ind i det samme Forhold, som vi havde haft før Loven af 1873, at Beværtningernes Antal i Købstæderne var uforholdsmæssig stort. Det er det, der gav Anledning til, at Ædruelighedskommissionen i 1906 affattede et Forslag om en Begrænsning af Gæstgiveri næringernes Antal i Købstæderne, nemlig saaledes, at Gæstgiverborgerskaber, som løstes efter det paagældende Forslags Fremlæggelse for Rigsdagen, ikke skulde give Ret til at drive almindeligt Værtshushold, og derom handler den lille Lov, der nu skal forlænges paa et Aar.

Jeg har nævnt dette som Bevis for, at de nugældende Bestemmelser ere i høj Grad forældede. Jeg kunde fremdrage mange flere Eksempler derpaa, men det skal jeg ikke komme ind paa. Efter hele den Udvikling, der er foregaaet paa mange Omraader, og efter den Maade, hvorpaa den offentlige Mening opfatter Spørgsmaalet i Modsætning til tidligere, er det indlysende, at Krav om Lovgivning maa melde sig, og det har meldt sig overfor Lovgivningsmagten i Form af Andragender. Allerede i 1895 blev der i Folketinget indbragt et Andragende fra over 150,000 Mænd og Kvinder her i Landet, hvori man androg om, at man paa dette Omraade fik almindeligt kommunalt Selvstyre. Dette